

Tolkun tie

Vetoomus yhteiskuntarauhan ja järkevän keskustelun puolesta.

Muistatteko, kun vuosi sitten alkoi niin kutsuttu turvapaikkakriisi? Se tuli voimalla median ja somen kautta jokaiseen kotiin, työpaikalle ja pysyväksi osaksi keskustelukulttuuriamme. Se toi yhteiskunnallisen keskustelun osaksi kaikkien arkea, heidänkin, joita polarisoitunut maahanmuuttodebatti ei voinut aiemmin vähempää kiinnostaa.

Kaikki tietävät miksi aihe on vaikea: diskurssin kahden ääripään takia. Puheenvuoroja varjostavat hyökkäävyys ja kykenemättömyys käsitellä tosiasioita rauhallisen järkevästi. Jopa tämän ilmiselvyyden toteamista on pilkattu. Tolkun ihmistä ja keskitietä ei muka ole olemassakaan, mutta me tiedämme, että on täysin mahdollista ymmärtää ja kunnioittaa erilaisuutta, samalla tuoden esille esim. turvapaikanhakuihin liittyviä epäkohtia.

Ihmisten demonisointi perusteltujen näkemyserojen vuoksi on vastuutonta ja vaarallista. Tavalliset, töitä tekevät ja perhettä kasvattavat suomalaiset eivät halua radikalisoitua osapuoliksi aggressiiviseen verkkotaisteluun, jota käydään äänekkäissä marginaaleissa. Suurin osa ihmisistä ei heittäydy äärimmäisten aatteiden ja asenteiden mukaan tunteella vaan luottaa demokraattiseen oikeusvaltion.

Suomalaisilla, kuten kaikilla maailman kansalaisilla, on oikeus ottaa kantaa yhteiskuntansa historiallisiin muutoksiin, ihmetellä talouden kestävyyttä, olla huolissaan tulevaisuudestaan ja pohtia kulttuuristen yhteensopivuuksien ongelmaa ilman että siitä saa rasistin leimaa. Ei ole olemassa mitään yhtä, vääjäämätöntä, moninaisuudessaan yhtenäistä yhteiskunnan

mallia, jota kohti ajaudumme, vaan me teemme maailmaamme joka päivä.

Tolkun ihmisinä ja Suomen kansalaisina toteamme, että on yhä lottovoitto asua tutkimustenkin valossa yhdessä maailman vähiten rasistisessa valtiossa, jossa ei ole ”no-go”-alueita eikä millään mittapuulla merkittävää järjestäytynyttä rasistista rikollisuutta. Meillä on tasa-arvoinen, salliva ja länsimaisia perusarvoja kunnioittava yhteiskunta, jota vaalimme.

Emme saa tuhota yhteiskuntarauhaa nostamalla joitakin asioita kritiikin yläpuolelle, tabuiksi, joihin kajoamalla saa leiman ikään kuin primitiivisen tartuntamagian voimalla. Kaikesta tulee voida puhua, sillä sanomisen vapauden rajoittamisessa itää aina totalitarismin siemen.

Me emme vastusta maahanmuuttoa vaan puolustamme epäkohdista puhumista. Samoin kuin maahanmuuton positiiviset puolet, myös kriittiset huomiot ovat suotavia avoimessa yhteiskunnassa, joka mahdollistaa tärkeimpien arvojemme olemassaolon. Demokratia, vapaus, tasa-arvo ja hyvinvointi eivät ole syntyneet eivätkä säily itsestään, vaan yhteistyössä.

Maahanmuuttopolitiikka ei ole mustavalkoista. Ihmisten jakaminen edistykseen ja taantumuksen joukkoihin on yksinkertaisesti halventava tapa käsitellä isoa eurooppalaista muutosta. On eri asia vaatia Suomea noudattamaan kansainvälisiä sopimuksia kuin vaatia kaikkia uskomaan tiettyyn oppiin tai ideologiaan, joiden valossa ihmiset voivat olla vain joko väärässä tai oikeassa.

Mielestämme syksyn 2015 turvapaikkatilanne hoidettiin verrattain hyvin, mutta ei toki moitteetta. Suomalaiset yhdistivät voimansa: kudottiin sukkia, tehtiin lahjoituksia vastaanottokeskuksiin, menttiin vapaaehtoisiksi ja puolustettiin tulijoiden oikeuksia. Arvostamme sitä.

Samaan aikaan kansalaiset nostivat esiin turvapaikkapolitiikan riskitekijöitä, pakolaisbisneksen moraalittomuutta ja islamismiin liittyviä uhkia Euroopassa. Kiihkoton keskustelu epäkohdista on tarpeen, ja me arvostamme sitä, koska jokaisen maahanmuuttoa kannattavan tulisi olla jossain määrin myös maahanmuuttokriittinen.

Rasistinen mielipidemaisema tuli sekin näkyviin ja käsiteltäväksi. Paikoin puhe nettipalstoilla olikin vastenmielistä ja ala-arvoista. Tätä emme arvosta. Emme hyväksy rasismia, joka on yksiselitteisesti vastoin ihmisyyttä.

Me emme kuitenkaan näe rasismin kasvaneen räjähdysmäisesti hysterian arvoiseksi ilmiöksi. Vaikka Suomessa esiintyy rasismia, suomalaiset eivät ole muita rasistisempia. Emme tulkitse jokaista ärtymyksestä kumpuavaa puheenvuoroa vihapuheeksi. Natsismikaan ei lisäännä keskuudessamme epidemian lailla. Katteettoman pelon lietsonta fasismista on loukkaus totalitarismin todellisia uhreja kohtaan.

Rasismista on tullut syytös ja leima, jolla myös pyritään tukahduttamaan kulttuuria, uskontoa ja ajatuksia koskeva kritiikki, joka on vapaassa demokratiassa yksi ihmisen perusoikeuksista. Pahantahtoinen tulkitseminen, vihapuhe, syytely ja moraalipaniikki ovat sosiaalisen median aikakauden vitsauksia. Tolkun ihmiselle yritetään sanoa: olet joko puolellamme tai meitä vastaan. Tämä uskonnollis-poliittinen ajattelumalli on tuttu fundamentalistisista uskonnollisista ja terrorismin vastaisen sodan retoriikasta.

Me olemme kyllästyneet ohipuhumiseen, jota nyt näkyvimmin käyvät eri linnaleirit toisiaan vihaten. Haluamme faktoihin perustuvaa, objektiivista uutisointia, ja sen pohjalta käytävää laadukasta ja asiallista vuoropuhelua. Niin median kuin virkavallankin avoin ja läpinäkyvä, oikeusperiaatteen mukainen tiedottaminen maahanmuuttopolitiikasta ja sen käytännön vaikutuksista ei suinkaan vahvista rasismia vaan ennaltaehkäisee sitä ja hälventää kansalaisten huolia ja pelkoja.

Kaikesta huolimatta uskomme yhä elävämme tolkkumaassa, jossa keskustelukulttuuri on vuoden aikana ottanut harppauksen kohti kansainvälisiä teemoja. Elämme maassa, joka on kyennyt tarjoamaan turvaa tuhansille ja jossa virkavalta tekee tosissaan töitä torjuakseen niin rasismia kuin maahanmuuton lieveilmiöitä.

Suomi ei ole mustavalkoinen hyvän ja pahan taistelukenttä. Paras lopputulos saavutetaan, kun katsotaan kokonaiskuvaa, puntaroidaan mahdollisuuksia ja riskejä sekä etsitään kaikkien kannalta kestäväntä ja parhainta tapaa toimia, olla ja elää rinnakkain.

Uskomme, että valtaosa meistä haluaa kulkea sillä tiellä. Siis tolkun tiellä, jossa kuka tahansa voi esimerkillään toimia maanmuuttajana.

Allekirjoittajat:

*Veera Ahlgrén, yrittäjä ja kolumnisti
Petri Karisma, opettaja ja kansalaisaktivisti
Kimmo Kautio, sanoittaja ja blogisti
Juhani Kuosmanen, blogisti
Eeva Oehlandt, blogisti
Alan Salehzadeh, tutkija
Tere Sammallahhti, DI ja kansalaisaktivisti
Anter Yasa, yrittäjä ja kansalaisaktivisti*

*Työryhmä:
Jyri Paretskoi, kirjailija
Kari Salminen, toimittaja
Erkki Seppänen, kouluttaja ja muusikko
Maria Syvälä, toimittaja-kirjailija*

*Yhteydenotot:
Erkki Seppänen, p: 0400-456945
erkkiseppanen2015@gmail.com*